

ALESUL LOCAL – FUNCȚIONAR PUBLIC ÎN CONCEPȚIA LEGII PENALE

GEORGE CLAUDIU PUPĂZAN*

Abstract

In romanian administrativ law, local elected are: the mayor, the vicemayor, the county council chairman, the vice county council chairman, the local councilor, the county councilor and the delegate village.

The local elected officials is a public authority designated by vote of the citizens of local communities. They have responsibilities given by the law to meet local interests.

Criminal law it assimilates local elected as public officers so that, if the crimes covered by the Penal Code they have as active subject public servant, then we have to understand that such crimes can have, as he offender, the local elected.

Key words: *local elected, mayor, city council, civil servant, romanian administrative law. Local public administration.*

I. Alesul local reprezintă o autoritate publică, desemnată prin vot de către cetățenii unei colectivități locale și investită de lege cu o serie de atribuții în vederea rezolvării treburilor publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Legislația actuală¹, recunoaște această calitate unei categorii restrânse de persoane și anume: primarului, viceprimarului, președintelui consiliului județean, vicepreședintelui consiliului județean, consilierului local, celui județean, precum și delegatului sătesc. Aleșii locali

---

* Asist. univ. drd., Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

¹ Art.25 din Legea nr. 215 din 2001 a administrației publice locale, în M.Of. nr. 123 din 20.02.2007, precum și art.2, al.1 din Legea nr. 393 din 2004 privind Statutul aleșilor locali, în M.Of. nr.912 din 07.10.2004.

se identifică cu autoritățile administrației publice locale din România² iar din această postură ei reprezintă elementul decizional la nivelul unităților administrativ-teritoriale fiind investiți de lege cu exercițiul autorității publice.

Pe de altă parte, instituția funcționarului public comportă multiple accepțiuni, fiind mai dificil să desprindem o definiție unitară a acesteia. Astfel, într-un sens restrâns al termenului, prin funcționar public trebuie să înțelegem persoana care ocupă o funcție publică, iar aceasta din urmă reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de lege în scopul exercitării prerogativelor de putere publică. Prin urmare, numai persoanele care dispun de putere publică, potrivit Statutului funcționarilor publici³ sunt considerate ca fiind funcționari publici. Alt sens al termenului îl întâlnim în dreptul penal, unde concepția legiuitorului față de funcționarul public este mult mai extinsă din necesitatea unei protecții eficiente a relațiilor sociale legate de buna desfășurare a activității organelor publice, precum și a apărării intereselor legale ale cetățenilor.⁴ Această ultimă accepțiune face și obiectul studiului nostru, în acest sens vom raporta noțiunea de ales local celei de funcționar public din dreptul penal.

II. Alesul local este funcționar public în concepția legiuitorului penal. Această afirmație are la bază faptul că noțiunea de ales local corespunde întocmai conceptului de funcționar public definit de art.147 al.1 Cod penal. Argumentele sunt următoarele.

Potrivit art.147 al.1 Cod penal, prin *funcționar public* se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art.145 Cod penal. Art.145 Cod penal definește noțiunea de *public* ca fiind tot ce privește autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane juridice de interes public, administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor

---

² Art. 121, al. 1 și 2 și art. 122, al.1 din Constituția României, în M.Of. nr. 767 din 31.10.2003, precum și art. 23 și 24 din Legea nr.215 din 2001 a administrației publice locale.

³ Art. 2, al.1 și 2 din Legea nr. 188 din 1999 privind Statutul funcționarilor publici, în M.Of nr.574 din 2006.

⁴ Tudorel Toader, *Drept penal. Partea specială*, ediția a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2009, p. 228.

proprietate publică, serviciile de interes public, precum și bunurile de orice fel care, potrivit legii, sunt de interes public.

1. Persoanele care fac parte din autoritățile administrației publice locale sunt alese prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat⁵, intrând efectiv în exercițiul mandatului după momentul validării acestuia și după depunerea jurământului de credință. Remarcăm astfel că investirea în funcție se face prin modalitatea alegerii, ca urmare a votului exprimat de fiecare cetățean ce are exercițiul drepturilor electorale, urmată de o procedură ce implică validarea mandatului, adică confirmarea sau recunoașterea acestuia, și nu în ultimul rând solemnitatea jurământului, caracteristic oricărei funcții ce implică autoritatea publică.

2. Odată confirmat mandatul, alesul local va îndeplini o însărcinare în interesul unei instituții publice locale, în speță în interesul unei unități administrativ-teritoriale: comună, oraș, municipiu sau județ⁶. În acest sens, primarii, președinții consiliilor județene, consilierii locali și județeni sunt cei care soluționează și gestionează, în numele și în interesul cetățenilor pe care îi reprezintă, treburile publice⁷, răspunzând în fața lor de buna îndeplinire a atribuțiilor stabilite de lege.

3. Pentru activitatea depusă în interes public, aleșii locali sunt remunerați, primind o sumă de bani cu titlu de indemnizație. Astfel consilierii locali și cei județeni vor primi o indemnizație de ședință pentru participarea la lucrările consiliului și ale comisiilor de specialitate⁸, iar primarii și viceprimarii, precum și președinții și vicepreședinții consiliilor județene, o indemnizație lunară.⁹ De menționat este și faptul că aleșii locali au dreptul și la decontarea cheltuielilor legate de exercitarea mandatului.

---

⁵ Art. 2 al. 2 din Legea nr. 393 din 2004 privind Statutul aleșilor locali.

⁶ Legea nr. 273 din 2006 privind finanțele publice locale, unde în art. 2, al.1, pct. 39, sunt definite instituțiile publice locale ca fiind comunele, orașele, municipiile, sectoarele municipiului București, județele, municipiul București, instituțiile și serviciile publice din subordinea acestora, cu personalitate juridică, indiferent de modul de finanțare a activității acestora.

⁷ Art. 3 din Legea nr. 215 din 2001 a administrației publice locale.

⁸ Art. 34 din Legea nr. 393 din 2004 privind Statutul aleșilor locali.

⁹ Art. 35 din Legea nr. 393 din 2004 privind Statutul aleșilor locali.

4. În ceea ce privește durata mandatului aleșilor locali, trebuie spus că acesta are caracter temporar întinzându-se pe o perioadă de 4 ani. Consilierii locali și județeni intră în exercițiul mandatului de 4 ani de la data declarării ca legal constituit a consiliului din care fac parte¹⁰, iar primarii și președinții consiliilor județene, ca organe executive de conducere a unităților administrativ-teritoriale, de la momentul depunerii jurământului¹¹. Nu trebuie omis nici faptul că aleșii locali au dreptul la un număr nelimitat de mandate, neexistând nici o restricție în acest sens. E o dovadă a strânsei legături ce se stabilește între ales și colectivitatea care-i acordă încredere.

Prin urmare, dacă ne raportăm și la definiția conceptului de funcționar public stabilită de art.147 al.1 Cod penal, alesul local este acea persoană aleasă prin vot e un corp electoral și care exercită temporar o însărcinare în cadrul unei unități administrativ-teritoriale, cu scopul satisfacerii interesului public local, în schimbul unei remunerații numită indemnizație.

Justificând afirmația că noțiunea de ales local este identică cu cea de funcționar public în înțelesul Codului penal, putem oare spune că alesul local este și funcționar în virtutea aceluiași act normativ? Având în vedere că cele două concepte: de funcționar public și de funcționar nu sunt identice, relația dintre cele două fiind de la parte la întreg, unde îl poziționăm pe alesul local?

Pornind de la definiția legală cuprinsă în art.147 al.2 Cod penal, care înțelege prin noțiunea de funcționar: funcționarul public precum și orice salariat care exercită o însărcinare în serviciul unei persoane juridice de drept privat, putem observa că alesul local este funcționar doar dacă avem în vedere sensul de funcționar public al conceptului și nu cel de salariat, persoană aflată într-un raport de muncă cu un angajator privat. Alesul local nu se poate identifica cu salariatul, aceasta deoarece niciodată un primar, președinte de consiliu județean, consilier local sau județean nu va putea desfășura o activitate în serviciul sau pentru și sub autoritatea unei persoane juridice de drept privat: societate comercială, asociații, fundații, sindicate; activitatea lui, a alesului, fiind îndreptată exclusiv spre

---

¹⁰ Art. 6 al. 1 din Legea nr. 393 din 2004 privind Statutul aleșilor locali.

¹¹ Art. 14 al. 1 din Legea nr. 393 din 2004 privind Statutul aleșilor locali.

satisfacerea unui interes public. Alesul local nu poate fi salariat chiar și în lipsa dispozițiilor penale, cele două instituții fiind supuse unor regimuri juridice diferite integrate dreptului administrativ și, respectiv, dreptului muncii.

III. Concluzionând, putem afirma că legea penală îl asimilează întru-totul pe alesul local funcționarului public, dar și funcționarului, în acest din urmă caz, numai în măsura în care, prin funcționar, înțelegem noțiunea de funcționar public așa cum este ea definită de Codul penal, nu și pe cea de salariat. Prin urmare, în cazul în care Codul penal sau legile speciale cu dispoziții penale stabilesc infracțiuni în care îl întâlnim ca și subiect activ pe funcționarul public, dar și pe funcționar, atunci va trebui să înțelegem că asemenea infracțiuni îl pot avea, ca și făptuitor, pe alesul local, acesta din urmă îndeplinind condiția specială a calității subiectului activ cerută de lege.

